

Textilní materiály a výzdobné techniky / Textile materials and decorative techniques

6. přednáška / 6 lecture

Program přednášky / lecture topic :

- Předkalcovské techniky 2 / non-loom-woven textiles
- Tkaniny / fabrics

Předtkalcovské techniky 3 / non-loom-techniques 3

- Práce se dvěma soustavami nití / work with two thread systems
 - 1/ práce s nářadím bez možnosti tvoření mechanických prošlupů (výběr) / working with tools without the possibility of creating mechanical sheds (selection)
 - 2/ práce s nářadím s možností tvoření mechanických prošlupů (výběr) / working with tools with the possibility of creating mechanical sheds (selection)

Práce se dvěma soustavami nití – bez možnosti tvoření prošlupu mechanicky / working with tools without the possibility of creating mechanical sheds (selection)

1. Pletení na formě = „zapiastková technika“ / Knitting on form = „zapiastky“

Výrobky / ware:

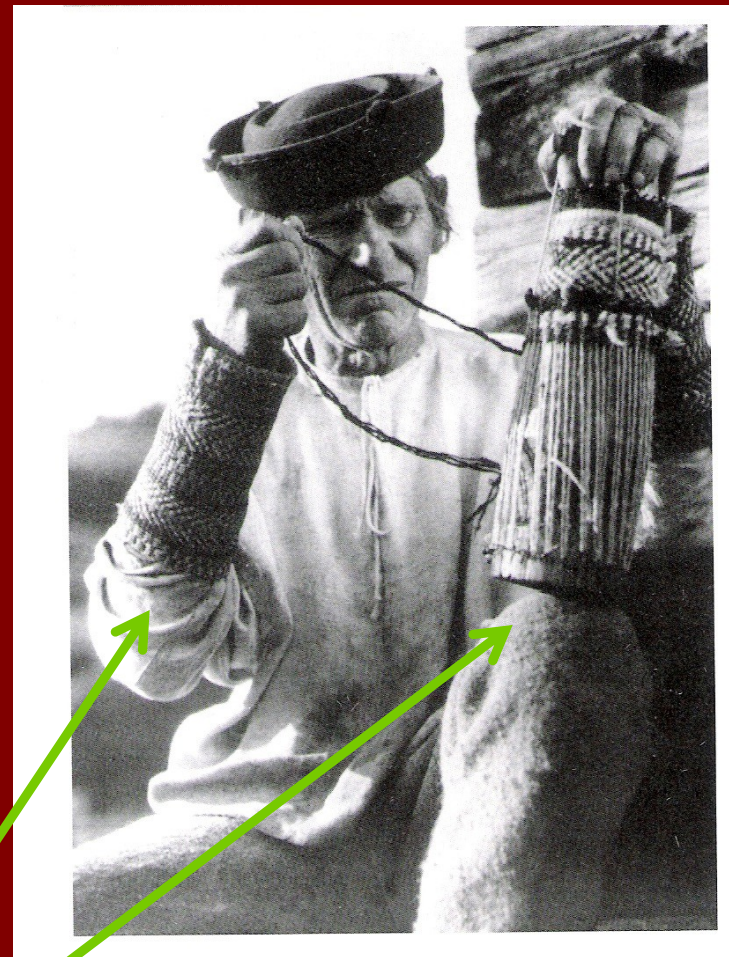
Valašské rukavice a papuče „kocúry“
- pletací deska (Valašsko) /

Wallachian gloves and slippers

"skirts,, - knitting board (Wallachia)

Zapiastky (Slovensko, Horehroní)

- klátík (Slovensko) / ware Zapiastky (Slovakia), tools – „klátík“

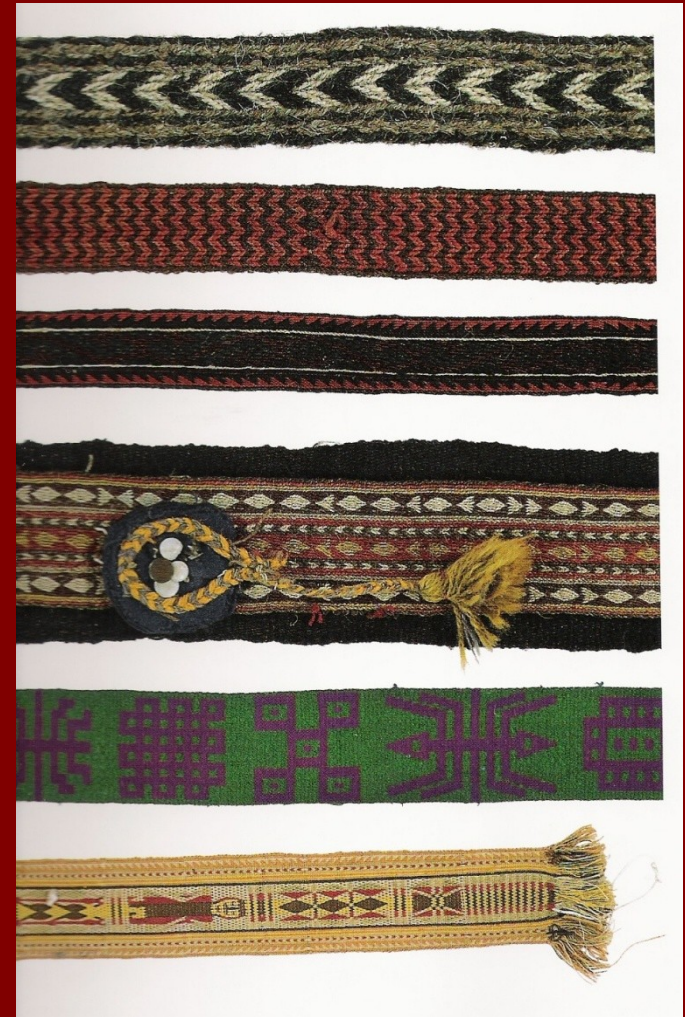

Práce se dvěma soustavami nití – s možností tvoření
prošlupu mechanicky / working with tools with the
possibility of creating mechanical sheds (selection)

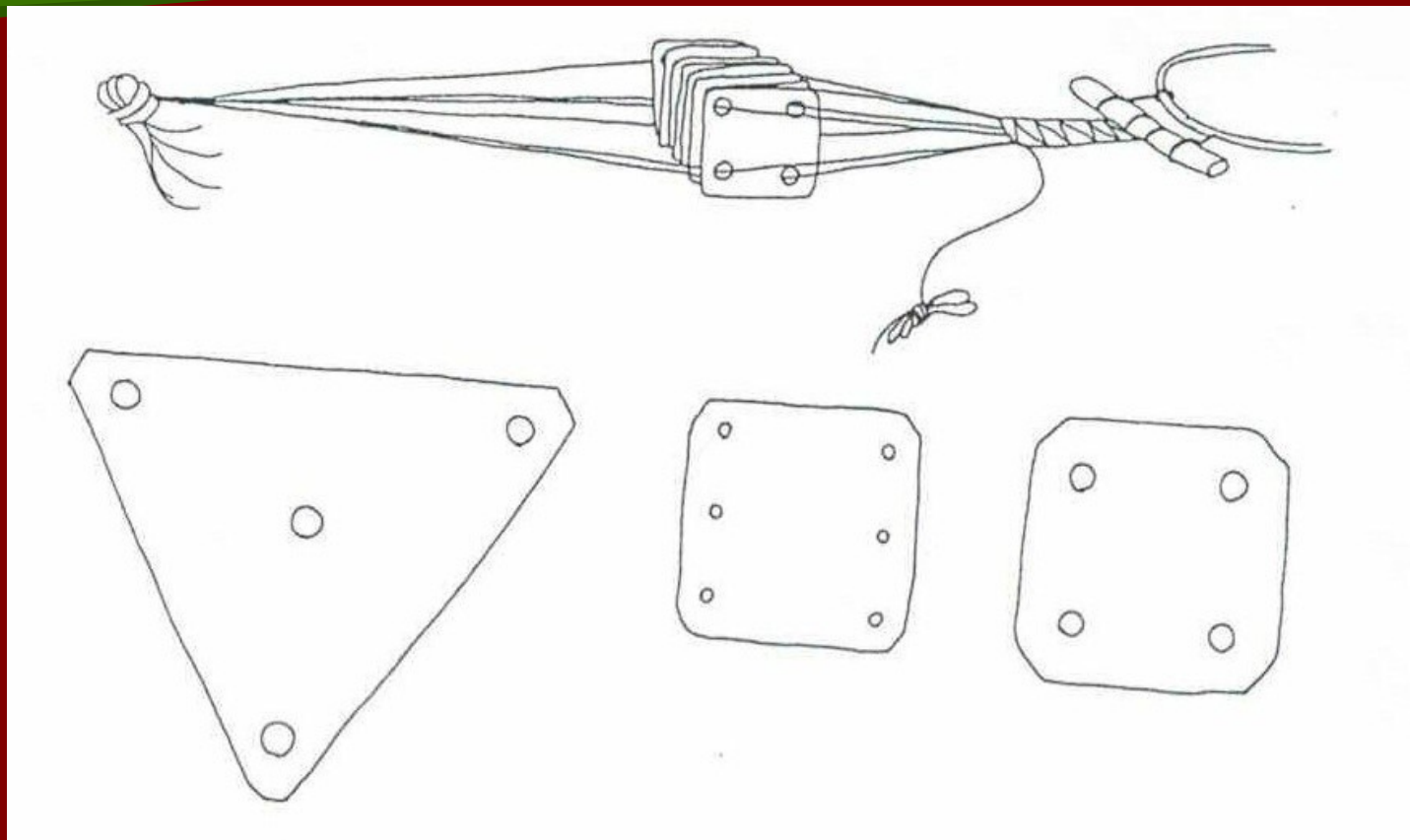
1. Tkaní na karetkách /
tablet weaving

2. Tkaní na desce / desk weaving
Výrobky / ware: tkanice, popruhy
/ webbing, straps

Pásy tkané na karetkách – Turecko, Bhútán,
Řecko / tablet woven bands, Turkey, Bhutan,
Greek

Tkaní na destičkách / Tablet weaving

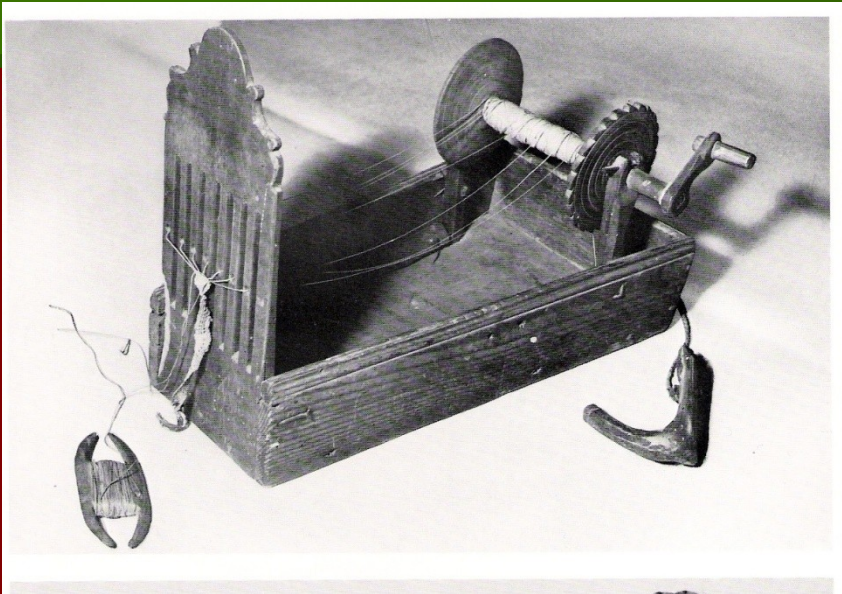

Tkaní na desce / Desk weaving

Tkací destička, Čechy, konec 19. stol.
Desk for weaving, Bohemia, end of 20th century

Destička pro tkaní upevněná k podložce / Desk for feaving

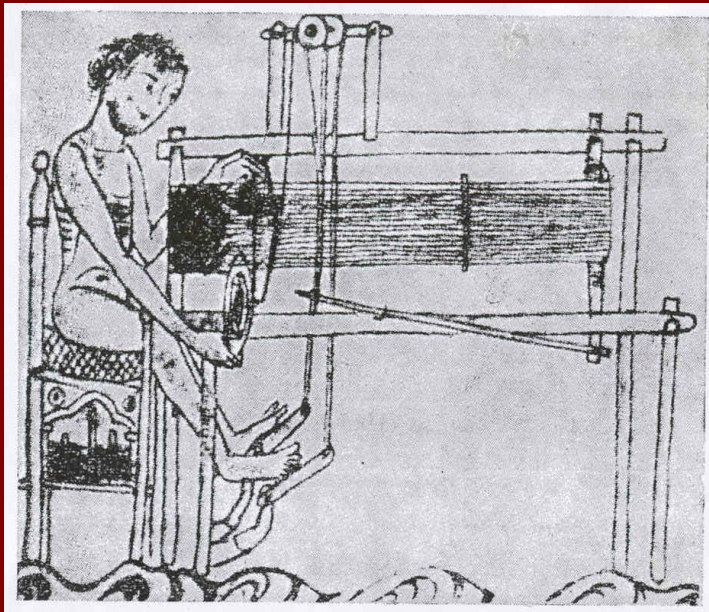

Tkací deska s krabičkou a osnovním válečkem, zv. stávek. Rakousko, konec 19. století.

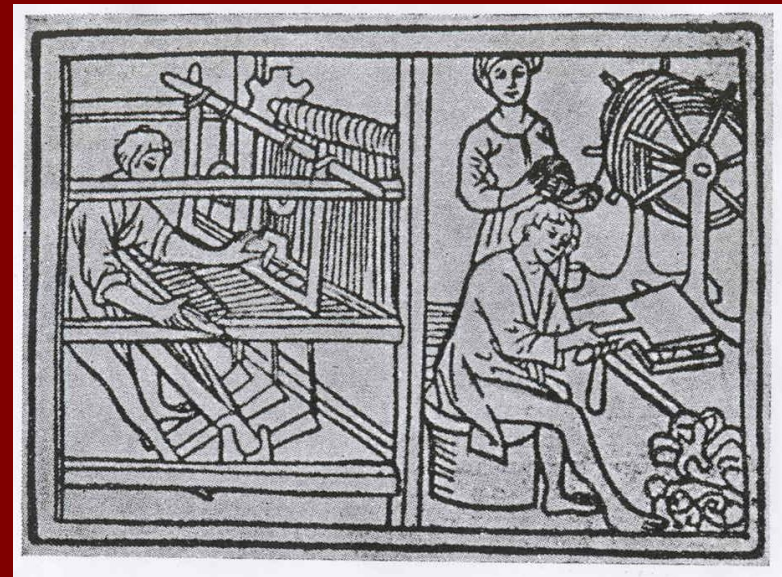
Desk for a weaving with box, Austria, end of 20th century

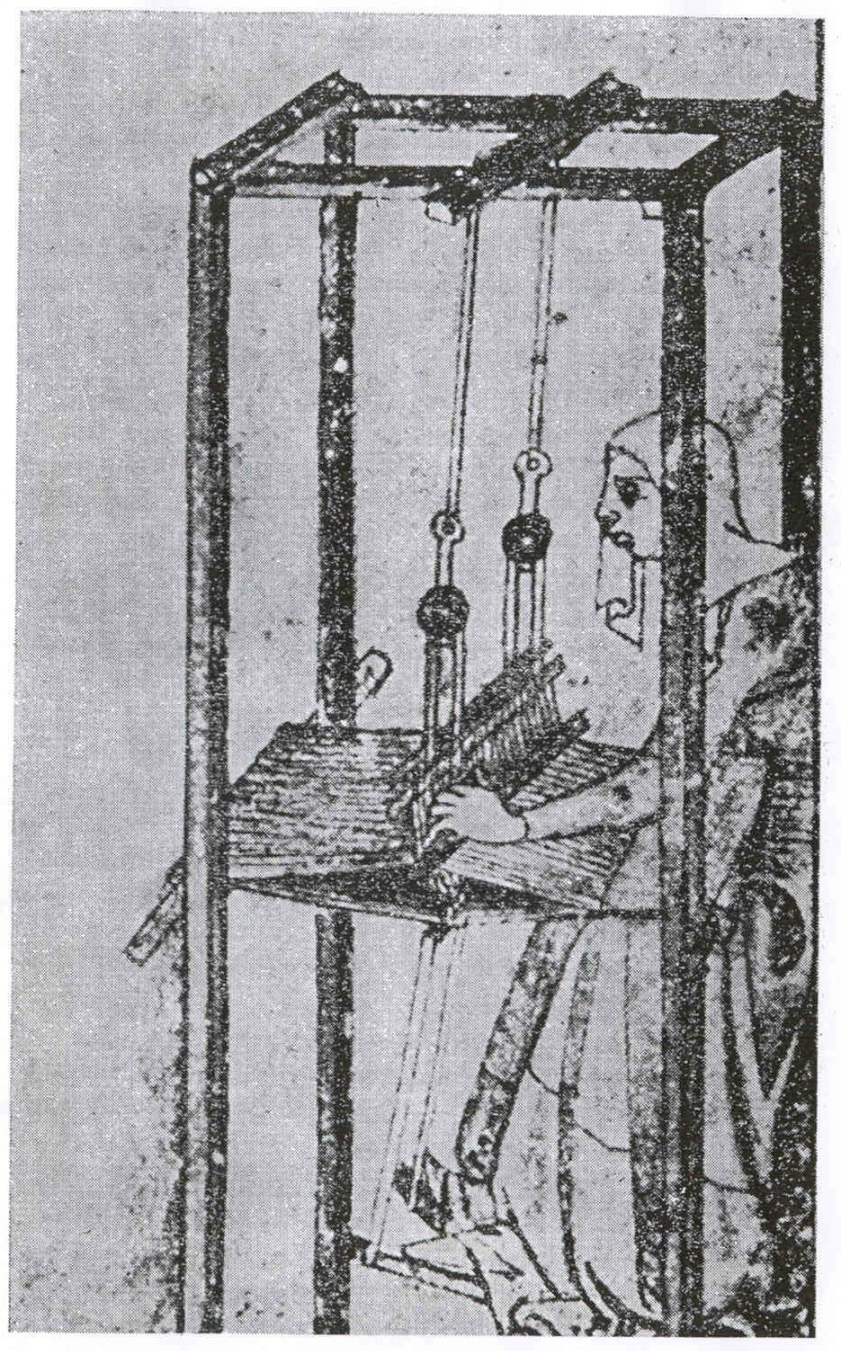
Tvorba tkaniny na mechanickém stavu / Processing of fabrics on mechanical looms

Hand loom, 13th cent.

Tkaní, soukání, mykání 1477
– podnožkový stav / Weaving,
pulling, kneading 1477 – loom
with treadles

Tkalcovský
stav 14. stol.
(rámový) /
hand loom
(frame), 14th
cent.

Horizontální tkalcovský stav / Horizontal loom

**Osnovní
vál /warp
beam** →

**Zbožový
vál /cloth
roll** ←

Tkanina se tvoří zde / fabric is
made here

Žakárový stav /Jacquard lomm

Císař Napoleon si prohlíží Jacquardův
programovatelný stav. / Emperor Napoleon
looks at Jacquard's programmable state.

Tkalcovský stav v Muzeu vědy a průmyslu v Manchesteru, Anglie /
Weaving loom at the Museum of Science and Industry in Manchester, England.

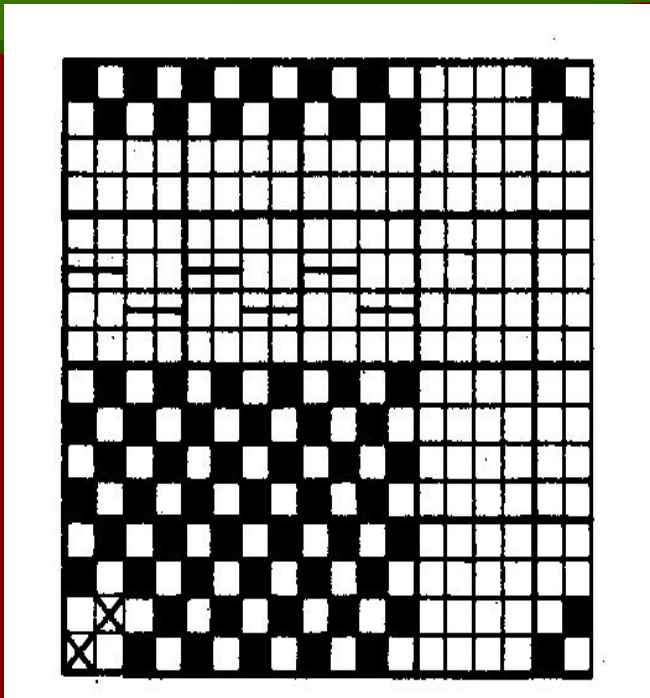
Základní vazby tkanin

Basic binding system

- Plátňová vazba / tabby or plain weave
- Keprová / twill weave
- Atlasová /satin weave

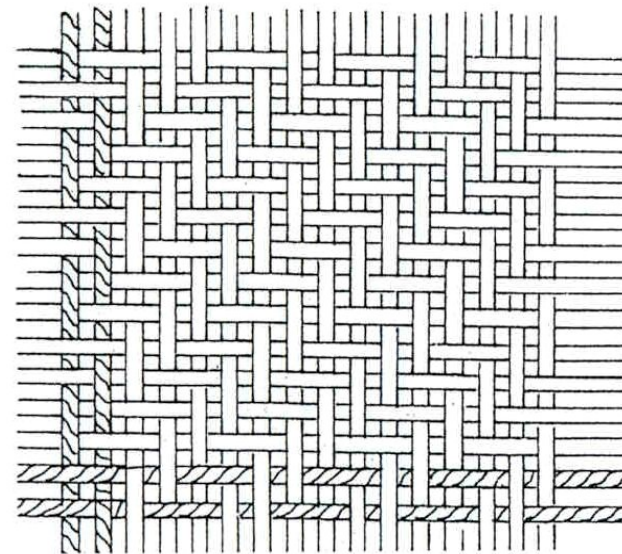
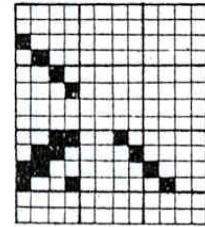
dostava – střída vazby – vazný bod

pattern size - bond tie - binding point

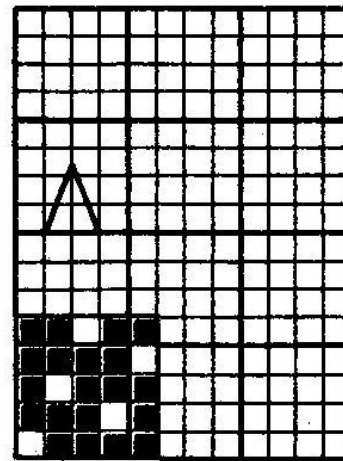
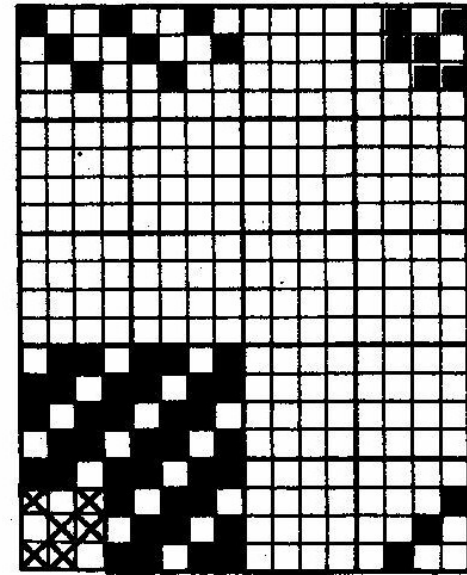
Plátňová vazba /
Plain weave

Schéma čtyřvazného kepru (2/2).

Kepr čtyřvazný – 2/2 // twill weave

Keprová vazba / Twill weaving

Atlasová vazba /
Satin weave

Kanafas (ba)

Osnova /
warp

Útek /
weft

osnovní vazný bod /warp point

útkový vazný bod /weft point

plátnová vazba, zvětšeno 35:1
Plain weave, enlarged 35:1

Odvozené a další vazby tkanin

Derived and other fabric binding

- rypsová (z plátňové vazby) / ripp
- ažurová
- prolamovaná
- gubová
- štruksová
- dutá
- smyčková

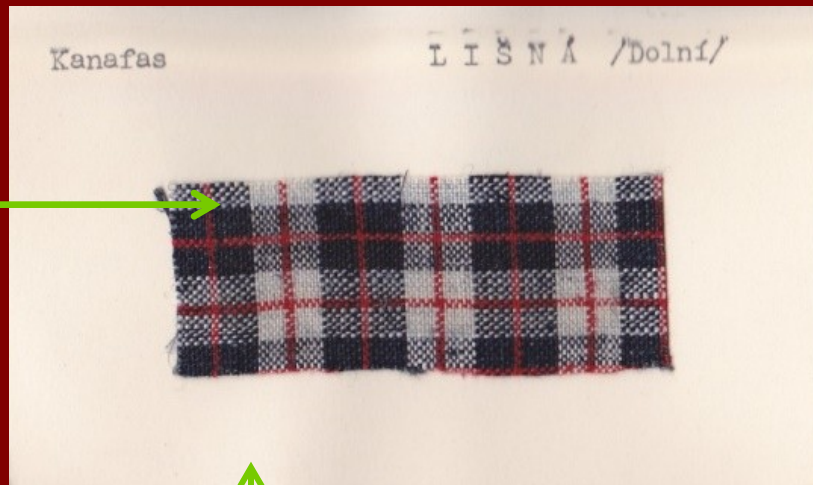
...

Vzorování doplňkovým útkem / Patterning by supplementary weft

útek prochází celou šíří tkaniny = v rámci vazby či
flotážuje (přebírání) / continuous weft = weft onlay
or weft floats

útek probíhá pouze v šíři vzoru = v rámci vazby nebo
je brošovaný (vyšívání před brdem) / discontinuous
weft = weft inlay or weft floats

Doplňkový útek prochází celou šíří tkaniny / continuous weft = weft onlay or weft floats

útek /
weft

osnova /
warp

útek /
weft

Doplňkový útek prochází pouze v místě vzoru / discontinuous weft

Hedvábná tkanina, Francie okolo r. 1760.
Rypsová půda, brošovaný vzor. Severočeské muzeum v Liberci. / Silk fabric, France around 1760. Ripple soil, patterned. North Bohemian Museum in Liberec.

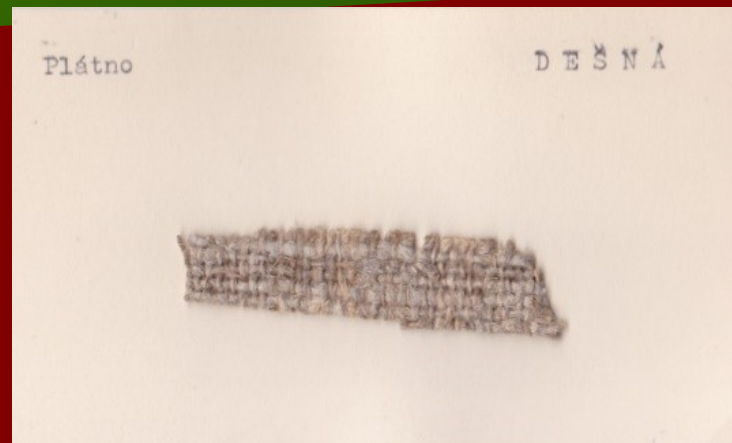
Hedvábná tkanina, Francie okolo r. 1750.
Rypsová půda, brošovaný vzor. Severočeské muzeum v Liberci. / Silk fabric, France around 1750. Ripple soil, patterned. North Bohemian Museum in Liberec.

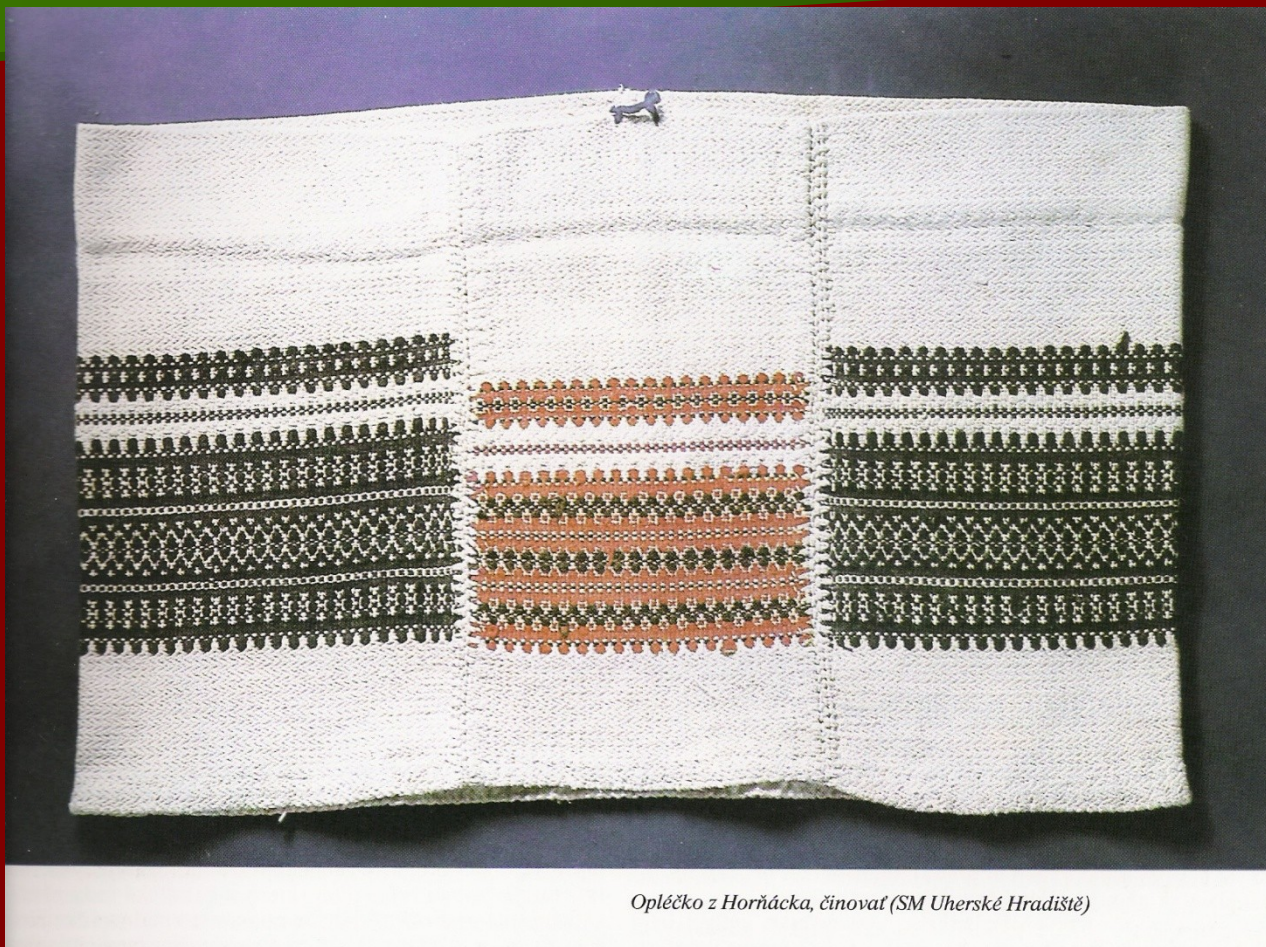
Lidové tkaniny (místní produkce) / Folk fabric (local production)

- lněné, konopné / flax, hemp:
 - plátno / canvas
 - kanafas (ryps) / kanafas
- vlněné / polovlněné // wool / half-wool
 - celovlněné a valchované: sukno
 - polovlněné a nevalchované: cajk, šerka, mezulán
 - full woven and rolled: skirt
 - half-walled and not picked: cajk, šerka, muzelán

Plátno / canvas

činovat'

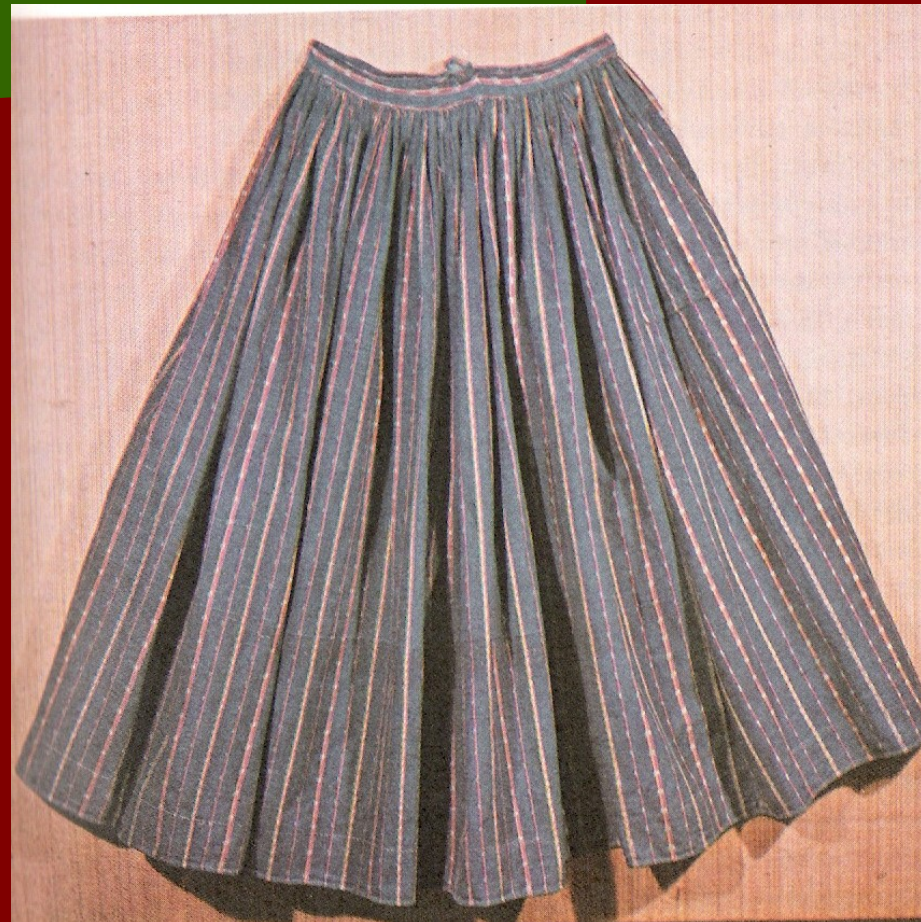

Opléčko z Horňácka, činovat' (SM Uherské Hradiště)

kanafas –
1482

kanafas

*Sukně kanafaska z Českomoravské vrchoviny, 1. třetina 20. století
(HM Nové Město na Moravě)*

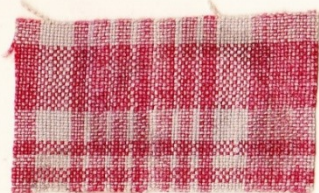
kanafas

kanafas

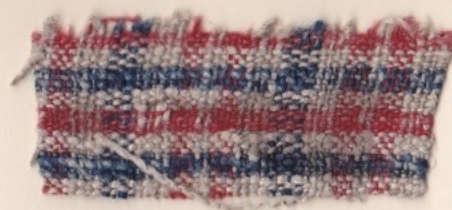
Kanafas

BRANIŠOV

Kanafas
Iněná tkanina

KALHŮV

Kanafas

HORNÍ SLATINA
u Dačic

Kanafas

KATEŘINKY
u Borovnice

kepr – šerka (rubová strana)

šerka a mezulán

Šerka

DĚDKOV

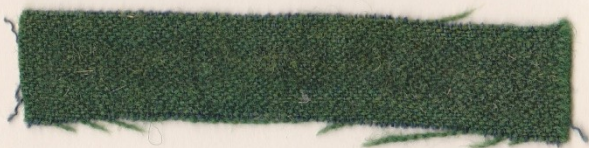
Mezulánka

DANKOVICE

Mezulán

JIMRAMOV

Mezulán

KUKLÍK

Sukno / skirt (wool fabric)

A to je vše ! /
And it 's all !